

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๔

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ

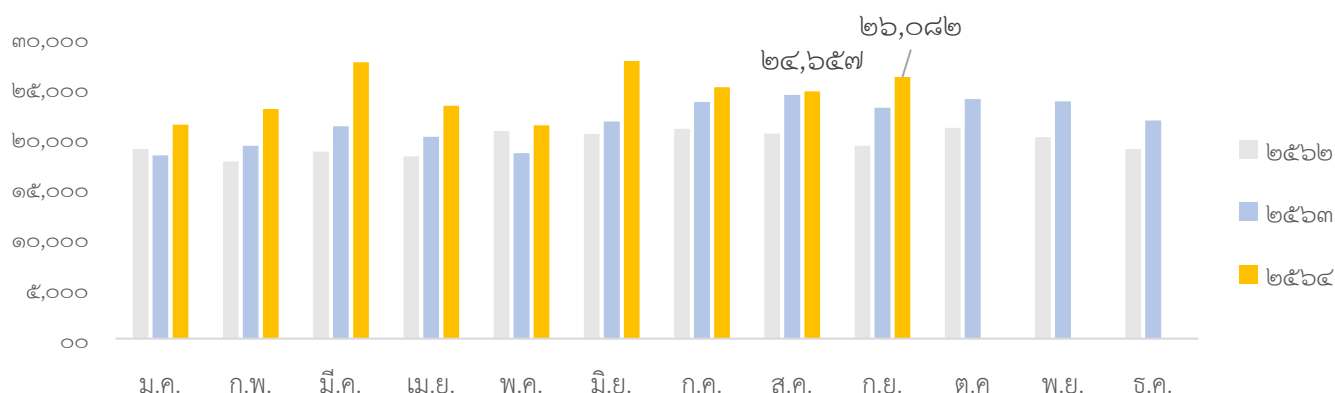
รายการ	มูลค่าส่งออกปี ๖๓	ก.ย. ๖๓	ก.ย. ๖๔	ส.ค. ๖๔	% เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือน	
	ล้านบาท				ก.ย. ๖๓	ส.ค. ๖๔
รวมสินค้าเกษตรและอาหารทั้งหมด	๒๕๙,๑๔๗.๓๒	๒๓,๐๓๘	๒๖,๐๘๒	๒๔,๖๕๗	๑๓%	๖%
ข้าว	๒๑,๘๙๗.๓๙	๑,๓๗๕	๑,๕๐๐	๑,๑๙๔	๙%	๒๖%
ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	๒๐,๙๗๑.๓๖	๑,๙๓๐	๙๖๕	๑,๐๗๕	-๕๐%	-๑๐%
กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง	๙,๐๐๕.๗๙	๙๑๐	๑,๑๙๔	๗๔๘	๓๑%	๖๐%
สินค้าประมงอื่นๆ	๑๓,๓๑๘.๘๐	๑,๓๘๘	๑,๖๕๕	๑,๒๗๘	๑๙%	๓๐%
ผลไม้และถั่ว	๓,๑๔๖.๓๙	๓๔๙	๒๖๖	๓๔๔	-๒๔%	-๒๓%
-ทุเรียน	๖๗๒.๔๓	๑๓๔	๙๙	๑๒๓	-๒๖%	-๒๐%
-มังคุด	๑.๐๔	๐๐	๐๐	๐๐	๐%	๐%
กล้วยไม้ตัดดอก	๒๐๓.๔๓	๑๒	๒๖	๓๗	๑๑๒%	-๓๐%
อาหารสัตว์เลี้ยง	๑๔,๓๘๙.๑๔	๑,๑๐๖	๑,๘๐๗	๑,๕๗๗	๖๓%	๑๕%
ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	๑๒๙,๑๐๖.๔๐	๑๒,๒๒๙	๑๔,๑๔๖	๑๔,๐๗๐	๑๖%	๑%

ที่มา : กรมศุลกากร

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

• **เดือนกันยายน ๒๕๖๔** การส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยมายังสหรัฐฯ มีมูลค่าการส่งออก ๒๖,๐๘๒ ล้านบาท มีการขยายตัวร้อยละ ๑๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการขยายตัวของยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ ๑๖) อาหารสัตว์เลี้ยง (ร้อยละ ๖๓) ข้าว (ร้อยละ ๙) กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง (ร้อยละ ๓๑) และสินค้าประมงอื่นๆ (ร้อยละ ๑๙) ในขณะที่ทุเรียนบรรจุกระป๋องลดลงร้อยละ ๕๐ ทั้งนี้ภาพรวมในช่วง ๙ เดือนที่ผ่านมาไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารสู่สหรัฐฯ มูลค่า ๒๑๙,๗๗๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนร้อยละ ๑๖

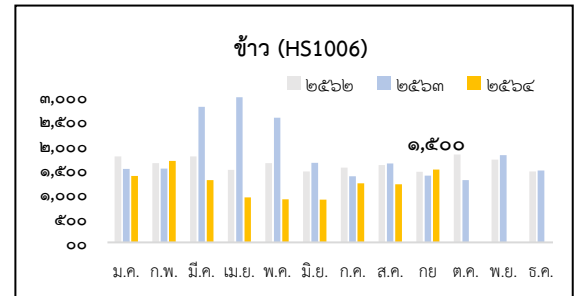
ภาพ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยสู่สหรัฐฯ เปรียบเทียบแบบรายเดือน ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา

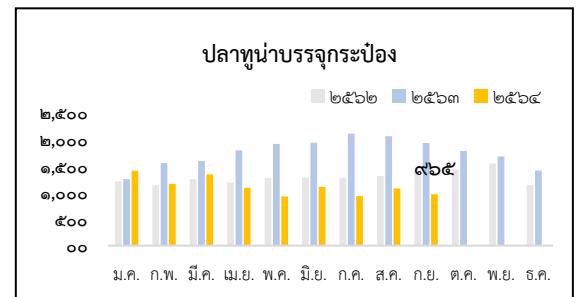
ข้อมูลจาก : กรมศุลกากร

• มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ๘ รายการ

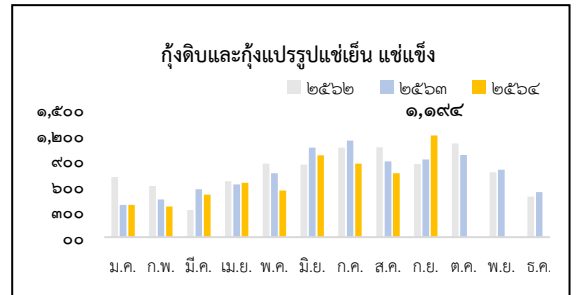
๑. ข้าว มีมูลค่าการส่งออก ๑,๕๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และเป็นมูลค่าการส่งออกข้าวในเดือนกันยายนที่สูงที่สุดในรอบ ๓ ปี ทั้งนี้ ปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และค่าขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้นยังเป็นปัญหาในระยะยาวที่ทำให้ผู้นำเข้าต้องชะลอการนำเข้าลง ภาพรวมมูลค่าการส่งออกข้าวไทยสู่สหรัฐฯ ในช่วง ๙ เดือนมีมูลค่ารวม ๑๐,๙๑๔ ล้านบาท ลดลงกว่าปีก่อนร้อยละ ๓๗

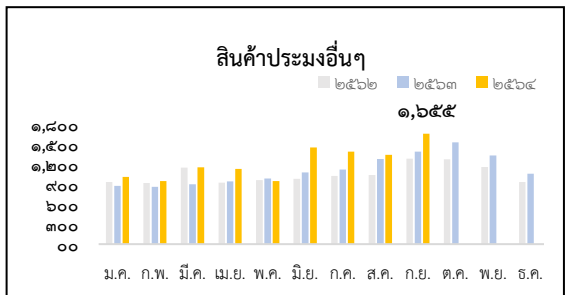
๒. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง มีมูลค่าการส่งออก ๙๖๕ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน และเป็นมูลค่าการส่งออกในเดือนกันยายนที่ต่ำที่สุดในรอบ ๓ ปี เนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ในสหรัฐฯ ที่ดีขึ้นทำให้ชาวอเมริกันสามารถออกไปใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ ดังนั้นความจำเป็นในการกักตุน และซื้อสินค้าทูน่ากระป๋องเพื่อรับประทานที่บ้านจึงลดลง ส่งผลให้ตลาดทูน่าบรรจุกระป๋องในสหรัฐฯ หดตัวลงจากปีก่อน ภาพรวมมูลค่าการส่งออกทูน่าบรรจุกระป๋องไทยสู่สหรัฐฯ ในช่วง ๙ เดือนมีมูลค่ารวม ๙,๙๘๐ ล้านบาท ลดลงกว่าปีก่อนร้อยละ ๓๘

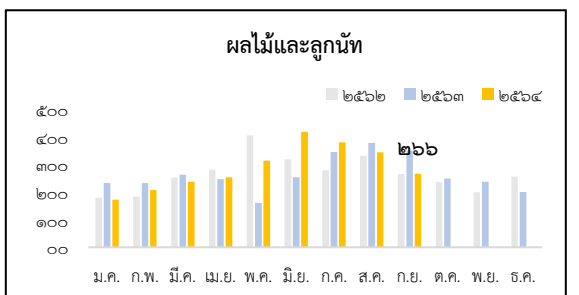
๓. กุ้งดิบ และกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง มีมูลค่าการส่งออก ๑,๑๙๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ภาพรวม ๙ เดือนที่ผ่านมาไทยส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ มูลค่า ๖,๑๘๑ ล้านบาท ลดลงกว่าปีก่อนร้อยละ ๘ ทั้งนี้ตลาดกุ้งในสหรัฐฯ ยังคงมีการขยายตัวต่อเนื่อง แต่มีการแข่งขันด้านราคาสูง ทำให้การส่งออกกุ้งไทยสู่สหรัฐฯ นั้นลดลง

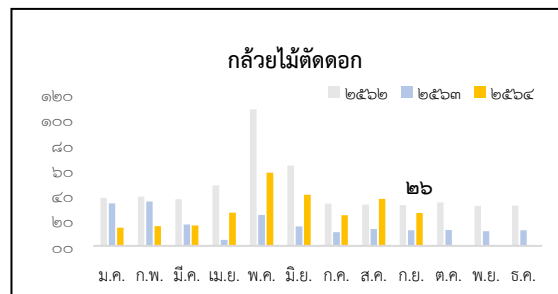
๔. สินค้าประมงอื่น ๆ มีมูลค่าการส่งออก ๑,๖๕๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สินค้าส่งออกหลักในกลุ่มนี้คือ ปลาทูน่า ปูนิ่ม และปลาหมึกแช่แข็ง ภาพรวม ๙ เดือนที่ผ่านมามีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๑,๐๐๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนร้อยละ ๑๗

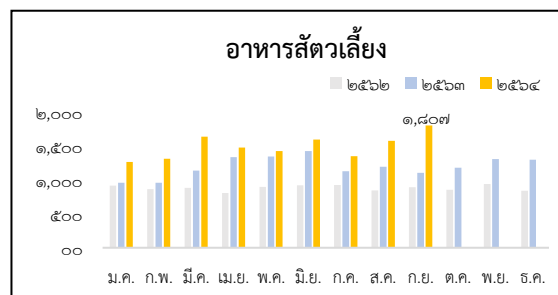
๕. ผลไม้และลูกนัท มีมูลค่าการส่งออก ๒๖๖ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สินค้าส่งออกสำคัญในกลุ่มนี้คือทุเรียน และมะพร้าว ภาพรวมในช่วง ๙ เดือนที่ผ่านมามีมูลค่าการส่งออกรวม ๒,๕๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนร้อยละ ๕

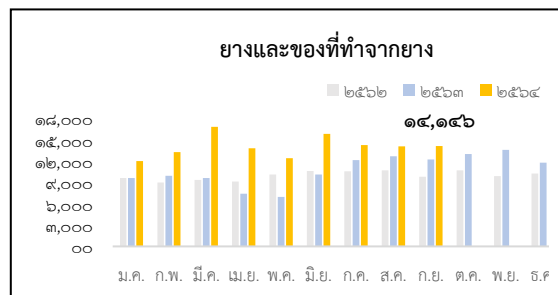
๖. กล้วยไม้ตัดดอก มีมูลค่าการส่งออก ๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑๒ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา สถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ดีขึ้นในสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้กล้วยไม้ตัดดอกกลับมาส่งออกได้ดีอีกครั้ง ทั้งฤดูกาลส่งออกกล้วยไม้ไทยจะส่งออกได้ดีในช่วงไตรมาสที่สองของปี และหลังจากนั้นมูลค่าการส่งออกจะเริ่มทรงตัว ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ภาพรวมในช่วง ๙ เดือนที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกรวม ๒๕๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนร้อยละ ๕๕

๗. อาหารสัตว์เลี้ยง มีมูลค่าการส่งออก ๑,๘๐๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง (Pet food) ของไทยสู่สหรัฐฯ อยู่ในช่วงขยายตัว ประเทศไทยเป็นแหล่งนำเข้าอาหารสุนัข และแมวอันดับ ๑ ของสหรัฐฯ จากการรับจ้างผลิต (original equipment manufacturer - OEM) ให้กับแบรนด์ชั้นนำ ภาพรวมในช่วง ๙ เดือนที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๓,๔๖๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๗

๘. ยางและของที่ทำจากยาง มูลค่าการส่งออก ๑๔,๑๔๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา เนื่องสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ดีขึ้นในสหรัฐฯ ส่งผลให้มีความต้องการสินค้าในกลุ่มนี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสินค้าถุงมือยางและชุดทางการแพทย์ (พิกัด ๔๐๑๕) ยางล้อ (พิกัด ๔๐๑๑) และยางธรรมชาติ (๔๐๐๑) ภาพรวมในช่วง ๙ เดือนที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกรวม ๑๒๖,๖๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

- **ประชุมหารือ NOAA** สปช. ดี.ซี. เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมหารือระหว่างกรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานองค์การบริหารสมุทรศาสตร์และบรรยากาศแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา หรือ NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2564 เวลา 08.00 น (เวลาประเทศไทย) ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom โดยมีนายปีนศักดิ์ สุริสวัสดิ์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่ประธานการประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับการกรอกข้อมูลในระบบ IACRS (International Affairs Information Capture and Reporting System) เพื่อใช้ในการประเมินเปรียบเทียบผลรับรองมาตรฐาน (Comparability Finding) สำหรับการปฏิบัติตามกฎหมาย Marine Mammal Protection (MMPA) ซึ่งจะต้องดำเนินการกรอกข้อมูลให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 ฝ่าย NOAA ให้ความสำคัญสูงสุดกับการตอบข้อมูลได้ครบถ้วนในเชิงวิชาการ สปช. ดี.ซี. จะได้ประสานติดตามผลการพิจารณาเป็นระยะ เพื่อให้ฝ่ายไทยมีโอกาสเจรจาและชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมาย MMPA ก่อนการประกาศผลการพิจารณาสุดท้ายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 เพื่อให้ไทยยังคงสถานะการส่งออกสินค้าประมงที่เกี่ยวข้องหลังจากวันที่ 1 มกราคม 2566 ได้เช่นเดิม
- **รายงานการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปยังสหรัฐฯ สำหรับเดือนกันยายน ๒๕๖๔** หน่วยงาน FDA สหรัฐฯ ได้ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยจำนวน ๑ รายการ คือ สินค้าน้ำมะพร้าวบรรจุกระป๋อง ด้วยสาเหตุไม่แจ้งกระบวนการผลิตล่วงหน้า (No Process)
- **สำนักข่าว CNN ได้เผยแพร่ข่าวพบถุงมือใช้แล้วในสินค้าถุงมือยางสำหรับใช้ทางการแพทย์ที่นำเข้าจากประเทศไทย** และหน่วยงาน FDA สหรัฐฯ ประกาศขึ้นทะเบียนบริษัทผู้ส่งออกถุงมือยางจากไทยใน Import Alert 80-04 เพิ่มในเดือนสิงหาคม และตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๔ บริษัท คือ (๑) บริษัท Paddy the Room Trading Co., Ltd. (จำนวน ๓ สาขา) (๒) บริษัท Sufficiency Economy City Co., Ltd. (จำนวน ๔ สาขา) (๓) บริษัท Sri Trang Gloves (Thailand) Co., Ltd. (จำนวน ๒ สาขา) และ (๔) Medical Glove Co., Ltd. เป็นเหตุให้สินค้าถุงมือสำหรับใช้ในทางการแพทย์จากบริษัทดังกล่าว จะถูกกักกันที่ด่านนำเข้าของสหรัฐฯ ทุกวัน เนื่องจากสินค้ามีข้อบกพร่องอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ

อนามัย ทั้งนี้ หากผู้นำเข้าต้องการขอลดปล่อยสินค้า ผู้นำเข้าจะต้องนำส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการในสหรัฐอเมริกา และส่งผลการวิเคราะห์ให้กับหน่วยงาน FDA ในแต่ละรอบการส่ง (Shipment) เพื่อพิสูจน์ว่าสินค้าดังกล่าวไม่ขัดต่อประกาศ Import Alert 80-04

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรหรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ที่สำคัญของสหรัฐฯ

- การขนส่งและจำหน่ายกุ้งจากการเพาะเลี้ยงแบบมีชีวิตในสหรัฐอเมริกา บริษัท NaturalShrimp ตั้งอยู่ในรัฐเท็กซัส ประสบความสำเร็จในการคิดค้นเทคโนโลยีเลี้ยงกุ้งขาว (Pacific White Shrimp) ในระบบปิดหรือ RAS (Recirculating Aquaculture System) ขณะนี้มีการขยายการผลิตไปที่รัฐโอไฮโอ ซึ่งไม่ติดทะเล บริษัท NaturalShrimp มีการทำข้อตกลงกับบริษัท Gulf Seafood Inc (GSI) ซึ่งเป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้าตั้งอยู่ในรัฐฟลอริดา บริษัท GSI มีความเชี่ยวชาญในด้านการขนส่งกุ้งมีชีวิตโดยไม่ต้องใช้น้ำ ปกติบริษัทจะใช้วิธีการขนส่งลักษณะนี้สำหรับกุ้งที่จับจากทะเล โดย NaturalShrimp จะจัดส่งกุ้งขาวมีชีวิตคละไซส์ให้กับ GSI เพื่อขายส่งและปลีกสัปดาห์ละครั้ง ในราคาปอนด์ละ \$๑๐.๕๐ เหรียญสหรัฐ คาดว่ากุ้งขาวมีชีวิตจะเป็นแนวโน้มใหม่สำหรับสินค้ากุ้งขาวระดับพรีเมียมในสหรัฐอเมริกา สัญญามีระยะเวลาขั้นต่ำ ๓ เดือน และจะจัดส่งกุ้งขาวมีชีวิตจำนวน ๒๕,๐๐๐ ปอนด์เพื่อการจำหน่าย คาดว่าจะสามารถทำรายได้ราว ๓ - ๕ แสนเหรียญสหรัฐในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๖๔ นี้

- การเกษตรความเร็วสูง: เพิ่มการเชื่อมต่อเพื่อเพิ่มผลผลิต (High Speed Agriculture: Increasing Connectivity for Greater Yield) เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ สภาธุรกิจเพื่อความเข้าใจระหว่างประเทศ (Business Council for International Understanding : BCIU) จัดการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองในการนำเครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่มาใช้ในภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร โดยนาง Jessica Rosenworcel รักษาการประธานกรรมาธิการกิจการสื่อสารกลาง (Federal Communications Commission: FCC) ได้เน้นย้ำถึง (๑) ความสำคัญของการขยายระบบโทรคมนาคม การให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายไปยังชนบท ซึ่งการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในภาคการเกษตรจะเป็นการเพิ่มผลผลิต ลดปริมาณงาน และลดต้นทุน (๒) การดำเนินการนโยบายด้านการโทรคมนาคมที่ทำให้เกิดความชัดเจนในการปรับใช้ 5G มากขึ้นในทุกส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาลกลาง ภาครัฐและเอกชน ซึ่ง FCC ได้มีการดำเนินการ และภาครัฐได้ร่วมเสวนาในหัวข้อ Empowering Farmers with Digital Tools เพื่อหารือถึงผลกระทบที่การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (broadband) มีต่อภาคการเกษตร และการเข้าถึงที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้อย่างไร ในส่วนของภาคเอกชน ๓ อุตสาหกรรม ได้แก่ บริษัทอาหารและธุรกิจการเกษตร Land O'Lakes บริษัท T-Mobile และบริษัท John Deere ร่วมอภิปรายในประเด็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ นวัตกรรม ประโยชน์ของบรอดแบนด์ และการเชื่อมโยงของบรอดแบนด์กับพืชและสัตว์ ทั้งนี้ คาดว่า ความนิยมของการทำเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) จะเติบโตเกือบร้อยละ ๑๓ และจะมีการนำนวัตกรรมเชื่อมโยงบรอดแบนด์เข้ากับฟาร์มเพื่อให้การทำเกษตรและการผลิตอาหารในฟาร์มมีประสิทธิภาพสูงสุด

- มาตรการความปลอดภัยอาหารสำหรับสินค้าปศุสัตว์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID - 19 สหรัฐอเมริกาจัดให้สถานประกอบการเนื้อสัตว์และสัตว์ปีก เป็นสถานประกอบการในหมวดหมู่อาหารและการเกษตรที่มีความสำคัญสูงสุด^๑ โดยได้กำหนด (๑) มาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID - 19 ในสถานประกอบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เป็น ๒ ส่วน คือ (๑.๑) มาตรการควบคุมป้องกันพนักงานในสถานประกอบการผลิตสินค้าปศุสัตว์^๒ โดยเผยแพร่คำแนะนำ การเตรียมพร้อมสถานที่ทำงานเพื่อรับมือกับเชื้อ COVID - 19 (Guidance on Preparing Workplaces for COVID - 19)^๓ เนื่องจากโอกาส ในการติดเชื้อ SAR-CoV-2 ในกลุ่มพนักงานไม่ได้เกิดจากการสัมผัสเนื้อสัตว์ แต่เกิดจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่ต้องอยู่ใกล้กับพนักงานอื่น ๆ เป็นเวลานานหรือเกิดจากการสัมผัสพื้นผิว สิ่งของ เครื่องมือที่ต้องใช้ร่วมกับพนักงานคนอื่น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันจัดแผนการควบคุมและประเมินเชื้อ COVID - 19 แบบเป็นลำดับขั้นเพื่อลดและกำจัดอันตราย (๑.๒) มาตรการควบคุมป้องกันเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความปลอดภัยสินค้า^๔ หน่วยงาน Food Safety Inspection Service (FSIS) ใช้โปรแกรม Occupational Safety and Health (OSH) Program กำหนดไว้ใน Section 19 Federal Agency Safety Programs and Responsibilities ของกฎหมาย OSHA Safety and Health Act of 1970 คำสั่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่ ๑๒๑๙๖ (Executive Order 12196) "Occupational Safety and Health Programs for Federal Employees" และกฎหมาย 29 CFR 1960 "Basic Program

^๑ critical infrastructure within the Food and Agriculture Sector

(https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/Version_3.0_CISA_Guidance_on_Essential_Critical_Infrastructure_Workers_1.pdf)

^๒ Meat and Poultry Processing Workers and Employers (<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/organizations/meat-poultry-processing-workers-employers.html>)

^๓ Guidance on Preparing Workplaces for COVID - 19 (<https://www.osha.gov/sites/default/files/publications/OSHA3990.pdf>)

^๔ Measures to Protect FSIS Inspection Program Personnel (IPP) From COVID-19 Infection (<https://www.fsis.usda.gov/policy/fsis-notice/30-21>)

Elements for Federal Elements for Federal Employees” คำแนะนำดังกล่าวถูกปรับใช้เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ COVID – 19 โดย FSIS กำหนดให้พนักงานทุกคนต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยครอบจมูกและปากในสถานที่ทำงาน แม้ว่าบุคคลนั้นจะได้รับวัคซีนแล้ว ปัจจุบัน FSIS คาดหวังให้โรงงานต่าง ๆ ปฏิบัติตามคำแนะนำของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคสหรัฐอเมริกา (Centers for Disease Control and Prevention หรือ CDC) และหากสถานที่ดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการกระจายเชื้อ COVID – 19 สูง FSIS กำหนดให้พนักงานของโรงงานสวมใส่หน้ากากอนามัยโดยไม่คำนึงว่าจะได้รับวัคซีนแล้วหรือไม่ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความปลอดภัยสินค้าเข้าดำเนินการตรวจสอบ (๒) **มาตรการตรวจสอบเชื้อไวรัส COVID – 19 ในสินค้าอาหาร ณ ด่านนำเข้า** สหรัฐอเมริกาไม่มีการกำหนดมาตรการตรวจสอบเชื้อไวรัส COVID – 19 ในสินค้าอาหาร เนื่องจากยังไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่า การขนส่งหรือบริโภคอาหารมีความเกี่ยวเนื่องกับเชื้อ COVID – 19 (๓) **มาตรการตรวจสอบเชื้อไวรัส COVID – 19 ในเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ปีก** หน่วยงาน FSIS สังกัดกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ไม่มีการกำหนดมาตรการให้มีการตรวจสอบหาเชื้อไวรัส COVID – 19 ในเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ปีก เนื่องจากยังไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์หรือการศึกษาใดแสดงข้อมูลว่าเชื้อ COVID – 19 สามารถส่งต่อไปสู่คนผ่านทางสินค้าเนื้อสัตว์และสัตว์ปีกได้

- **วิกฤตราคาปุ๋ยในสหรัฐอเมริกา** ภาพรวมของราคาปุ๋ยในสหรัฐฯ ปี ๒๕๖๔ มีราคาสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ Bloomberg รายงานว่า ราคาปุ๋ยของทวีปอเมริกาเหนือได้เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ ๗.๙ หรือราคา ๙๙๖.๓๒ เหรียญสหรัฐต่อช็อตตัน เลยราคาสูงสุดที่เกิดเมื่อปี ๒๕๕๑ ถือเป็นดัชนีวัดราคาปุ๋ยสูงสุดตัวใหม่ สาเหตุที่ราคาปุ๋ยสูงขึ้นในปีนี้เป็นเนื่องจากสภาวะภูมิอากาศที่เลวร้าย โรงงานหลายแห่งปิดตัว เกิดการคว่ำบาตรและเพิ่มราคาพลังงานในยุโรปและจีน ผลักให้ราคาสูงขึ้นมากที่สุดในประวัติการณ์นับแต่การเกิดวิกฤตทางการเงินของโลก โดยข่าวโศกและข่าวสาหัสได้รับผลกระทบหลักเนื่องจากพืชทั้ง ๒ ชนิดใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเป็นส่วนสำคัญในการปลูกและราคาไนโตรเจนเชื่อมโยงกับราคาแก๊สธรรมชาติ ดังนั้น ราคาแก๊สธรรมชาติที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้ราคาไนโตรเจนเพิ่มขึ้น ในเบื้องต้น สหรัฐฯ แนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ย ตรวจสอบสภาพดินเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น

- **ปัญหาลำบากการผลิตสร้างปัญหาใหม่ให้กับบริษัทขนส่งสินค้า อัตราค่าระวางขนส่งสินค้าระหว่างจีน -สหรัฐอเมริกาลดฮวบ** อัตราค่าระวางขนส่งสินค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกาลดลงในสัปดาห์แรกของเดือนตุลาคม เนื่องจากผู้ผลิตในจีนต้องควบคุมปริมาณการผลิตจากวิกฤตด้านพลังงานและช่วงนอกฤดูกาลผลิตที่กำลังจะมาถึง การแข่งขันในปัจจัยการขนส่งสินค้าจึงลดลง ส่งผลให้ราคาอัตราค่าระวางเรือในบางเส้นทางขยับลงถึงร้อยละ ๕๑.๔ อัตราค่าขนส่งสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ขนาด ๔๐ ฟุต จากจีนไปยังนครลอสแอนเจลิสลดลงถึง ๙,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ระหว่างเดือนกันยายนถึงตุลาคมจากระดับสูงสุด ๑๗,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ เป็น ๘,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ แต่อาจประสบปัญหาปริมาณคำสั่งซื้อตกค้างจำนวนมาก นอกจากนี้ ผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 เป็นปัจจัยที่จำกัดกำลังการผลิตของโรงงาน จึงคาดว่า จีนจะไม่สามารถส่งมอบสินค้าตามคำสั่งการผลิตของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปได้ตรงตามเวลา ซึ่งจะทำให้ปัญหาการขาดแคลนสินค้าคงคลังและการเพิ่มขึ้นของราคาชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๕. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- **ความต้องการนำเข้ากุ้ง** ความต้องการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกาเพิ่มสูงขึ้นในครึ่งปีแรกของ ๒๕๖๔ หลังจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การนำเข้าเนื้อมัตตาปลาปิด แต่ขณะนั้นภาคบริการด้านอาหาร (Food Service) และร้านอาหารต่าง ๆ เริ่มกลับมาเปิดให้บริการ จะส่งผลให้มีการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกายังเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ ระหว่างมกราคม - สิงหาคม ๒๕๖๔ สหรัฐฯ นำเข้ากุ้งแช่แข็งจาก ๖๒ ประเทศทั่วโลกปริมาณ ๔๓๓,๓๕๓ ตัน มูลค่า ๓,๖๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ ๑๙ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยนำเข้าจากอินเดียสูงสุด (ร้อยละ ๔๒) รองลงไปได้แก่ เอกวาดอร์ (ร้อยละ ๒๗) และอินโดนีเซีย (ร้อยละ ๑๗) โดยนำเข้าจากไทยเป็นลำดับที่ ๗ (ร้อยละ ๒) ปริมาณ ๗,๓๙๒ ตัน มูลค่าการนำเข้า ๘๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาจะนำเข้ากุ้งเป็นปริมาณมากในช่วงไตรมาสที่ ๓ และ ๔ ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อนและมีเทศกาลสำคัญต่าง ๆ สำหรับอินเดียซึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด มีการนำเข้าพันธุ์กุ้งกุลาดำปลอดเชื้อหรือ SPF (Specific pathogen-free) ที่ผลิตโดยสหรัฐฯ และ Madagascar แล้ว ซึ่งมีแนวโน้มทำให้การส่งออกกุ้งกุลาดำสามารถกลับมาขยายตัวได้เช่นเดิม ในปีหน้าเชื่อว่าจะมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งในอินเดียร้อยละ ๒๕ หันกลับมาเลี้ยงกุ้งกุลาดำอีกครั้งเนื่องจากกุ้งกุลาดำสามารถเลี้ยงให้มีขนาดใหญ่ และจำหน่ายได้ในราคาที่สูงกว่ากุ้งขาว ไทยควรให้ความสนใจในการกลับมาเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำอีกครั้ง เนื่องจากยังมีอุปสงค์ของตลาดสหรัฐอเมริกา

- **นักวิเคราะห์เผยอาหารจากพืช (Plant-based Food) จะเติบโตอย่างมหาศาลในทศวรรษหน้า** บริษัท Bloomberg Intelligence รายงานว่า ตลาดอาหารทางเลือกจากพืชจากทั่วโลกจะสามารถเติบโตได้ถึง ๑๖๒ พันล้านเหรียญสหรัฐในทศวรรษหน้า เพิ่มขึ้นจาก ๒๙.๔ พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ นอกจากนี้ บริษัทยังคาดว่าอาหารทางเลือกจากพืชจะเพิ่มสูงถึงร้อยละ ๗.๗ ของตลาดโปรตีนทั่วโลก มีมูลค่าประมาณ ๒.๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ และคาดว่าผลิตภัณฑ์ทดแทนเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ทดแทนนมวัวจะแซงหน้าผลิตภัณฑ์ทั่วไป บริษัท Quorn ได้ตอกย้ำการขยายตลาดใน

สหรัฐอเมริกาด้วยการเปิดศูนย์พัฒนาอาหารแห่งใหม่ แสดงให้เห็นว่าอาหารทางเลือกจะไม่ชะลอตัวลงในเร็ว ๆ นี้ โดยการเติบโตของยอดจำหน่ายขึ้นอยู่ กับนวัตกรรม กำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น ราคาค่าปลีกที่ต่ำลง การกระจายสินค้าที่กว้างขวางขึ้น และการเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ซึ่ง นวัตกรรมของ ผลิตภัณฑ์และการพัฒนารสชาติและสารอาหารคือกุญแจสำคัญ บริษัทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมนี้กำลังเพิ่มกำลังการผลิต ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตที่สามารถช่วยลดช่องว่างราคาระหว่างผลิตภัณฑ์จากพืชและผลิตภัณฑ์ทั่วไป

- **โปรตีนจากแมลง: ยุคต่อไปของโปรตีนทางเลือก (Insect Protein: The Next Generation of Alternative Protein)** การประชุมดังกล่าวเป็นการเสวนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมโปรตีนจากแมลง ข้อดีของการปรับใช้แมลงในอาหารสัตว์และอาหารมนุษย์ และการใช้แมลงเป็นเครื่องมือในการรับมือกับสถานะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและความมั่นคงของอาหาร ของบริษัท InnovaFeed ซึ่งเลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์มาจากแมลงวันลาย (Black Soldier Fly) เนื่องจากมีคุณค่าทางอาหารสูง ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว ทนทานต่อโรค สามารถนำมาแปรรูปเป็นสินค้าอาหารได้อย่างน้อย ๓ รูปแบบ ได้แก่ (๑) โปรตีน ใช้เป็นอาหารในอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาหารสัตว์เลี้ยง และอาหารสัตว์ (๒) น้ำมัน และ (๓) ปุ๋ยคอก (Frass) และบริษัท ADM Ventures ซึ่งให้ความสนใจโปรตีนแมลงเพราะเป็นสินค้าที่สามารถเพิ่มมูลค่าได้สูง และเริ่มได้รับความนิยมจากตลาดในการนำไปเป็นส่วนประกอบของอาหารสัตว์เลี้ยง โดยบริษัททั้งสองได้ร่วมเป็นหุ้นส่วนกันตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ เนื่องจากบริษัท ADM มีความเชี่ยวชาญเรื่องดัชนีโปรตีนแมลง และมีศักยภาพในการจัดหาสารอาหารที่มีคุณภาพตามที่แมลงต้องการได้อย่างต่อเนื่อง โดยได้ใช้สถานที่ร่วมกับโรงงานแปรรูปข้าวโพด ซึ่งจะสามารถส่งสินค้าข้าวโพดแปรรูปให้เป็นอาหารแมลงได้โดยตรง นอกจากนี้ มีการวางระบบแปลงของเสียให้เป็นพลังงานไฟฟ้า สนับสนุนความยั่งยืนสูงสุด ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตโปรตีนแมลง และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๘๐

- **โอกาสและความท้าทาย สำหรับการส่งออกพืชกระท่อมสู่สหรัฐอเมริกา** ปัจจุบันมีผู้บริโภคพืชกระท่อมในสหรัฐอเมริกาประมาณ ๑๐ – ๑๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓ – ๕ ของประชากรทั้งประเทศ นิยมบริโภคในรูปแบบแคปซูล ใช้ผงกระท่อมผสมกับน้ำผลไม้ หรือนำไปต้มแล้วกรองผสมกับน้ำผึ้งและมะนาวเพื่อดื่มเป็นน้ำชา โดยปัจจุบันพืชกระท่อมเป็นสิ่งถูกกฎหมายใน ๕๐ รัฐ ผู้บริโภคสามารถซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากพืชกระท่อมได้จากร้านค้าและช่องทางออนไลน์ ในขณะที่อีก ๖ รัฐ และ ๔ เมืองที่เลือกกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นสิ่งผิดกฎหมายและไม่อนุญาตให้ใช้ จำหน่าย หรือครอบครอง ทั้งนี้ การนำเข้าพืชกระท่อมสู่สหรัฐฯ สามารถทำได้ในกรณีเฉพาะเจาะจงเท่านั้น กล่าวคือ ต้องเป็นการนำเข้าในลักษณะเป็นวัตถุดิบหรืออาหาร และผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องไม่ใช่ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารหรือนำไปใช้เป็นส่วนผสมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หรือมีการอ้างสรรพคุณเป็นยารักษา ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตพืชกระท่อมรายใหญ่ของโลก และการแก้ไขกฎหมายให้พืชกระท่อมเป็นสิ่งถูกกฎหมายเป็นการสร้างโอกาสในการทำธุรกิจและสร้างรายได้แก่ผู้ปลูกพืชกระท่อมในประเทศ อย่างไรก็ตาม ในแง่การส่งออกผลิตภัณฑ์พืชกระท่อมสู่สหรัฐฯ ผู้ประกอบการก็ต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากพืชกระท่อมไม่ใช่สิ่งที่ถูกกฎหมายในทุกรัฐ และแม้แต่ในรัฐที่พืชกระท่อมเป็นสิ่งถูกกฎหมาย FDA ก็ได้ออกมาประกาศชัดเจนว่า FDA ไม่เคยอนุมัติให้ใช้พืชกระท่อมเพื่อบริโภคไม่ว่าในรูปแบบใดๆ และเน้นย้ำว่าไม่มีการศึกษาวิจัยใดที่สามารถยืนยันได้ว่าการใช้พืชกระท่อมนั้นจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนสินค้าพืชกระท่อมไทยสู่สหรัฐฯ ในระยะยาว ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยควรเริ่มให้ความรู้ในการปลูก กำหนดการใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช กำหนดมาตรฐานในการแปรรูปในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดทำบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าให้สอดคล้องกับระเบียบของสหรัฐฯ พร้อมทั้งคอยติดตามปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงต่อการที่สินค้าจากไทยจะถูกปฏิเสธการนำเข้า หรือถูกขึ้นทะเบียน Import Alert ตามที่หลายบริษัทจากประเทศเพื่อนบ้านถูกดำเนินการไปแล้ว

๖. อื่น ๆ

- **การทดลองวัคซีนหิวแอฟริกันในสุกรในเวียดนามยืนยันแล้วว่ามีประสิทธิภาพ** วัคซีนป้องกันโรคหิวแอฟริกันในสุกร (African Swine Fever-ASF) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯหรือ USDA ได้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคหิวแอฟริกันในสุกรสายพันธุ์เวียดนาม โดยศูนย์วิจัยกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ำประกาศถึงความก้าวหน้าของวัคซีนโรคหิวแอฟริกันในสุกรที่มีชื่อว่า ASF-GI177L ซึ่งพันธมิตรทางการค้า NAVETCO เป็นผู้ผลิตวัคซีนและได้รับการอนุมัติจากกรมอนามัยในพื้นที่เพื่อเริ่มการทดลองภาคสนาม USDA ได้มีการพัฒนาวัคซีนทดลอง ASF-GI177L โดยการลบยีน I177L ออกจากจีโนมของเชื้อไวรัส ASFv-Georgia ที่มีความรุนแรงในการระบาด จากบทความของ Journal of Virology ทีมนักวิจัยได้อธิบายว่า การพัฒนาวัคซีนโดยการลบยีนออกทำให้ลดทอนความรุนแรงของไวรัสในสุกรได้ ซึ่งในกระบวนการนี้ใช้เวลาน้อยกว่า ๖ เดือน เนื่องจากการผลิตและการศึกษาที่สำคัญได้เสร็จสิ้นลง รวมทั้งได้มีการจัดส่งเอกสารตามระเบียบข้อบังคับไปยังศูนย์ควบคุมคุณภาพยาและวัคซีนแห่งชาติเวียดนามเรียบร้อยแล้ว